

REPUBLIKA SLOVENIJA
DRŽAVNI SVET
Komisija za državno ureditev

Številka: 110/06/15-2/ EPA 783 - VII
Ljubljana, 11. november 2015

Komisija Državnega sveta za državno ureditev je na podlagi drugega odstavka 56. člena Zakona o Državnem svetu (Uradni list RS, št. 100/05 - uradno prečiščeno besedilo, 95/09 – odl. US, 21/13 - ZFDO-F) in 20. člena Poslovnika Državnega sveta (Uradni list RS, št. 70/08, 73/09, 101/10, 6/14 in 26/15) sprejela naslednje

M n e n j e

**k Predlogu zakona o ukrepih na področju plač in drugih stroškov dela
za leto 2016 in drugih ukrepih v javnem sektorju
(ZUPPJS16), druga obravnava – nujni postopek**

Komisija za državno ureditev (v nadaljevanju: komisija) je v nadaljevanju 11. izredne seje 12. novembra 2015 obravnavala Predlog zakona o ukrepih na področju plač in drugih stroškov dela za leto 2016 in drugih ukrepih v javnem sektorju (v nadaljevanju: predlog zakona) – nujni postopek, EPA 783 – VII, ki ga je v obravnavo Državnemu zboru predložila Vlada Republike Slovenije (v nadaljevanju: predlagatelj).

Komisija predlog zakona **podpira**.

* * *

Predstavniki Ministrstva za javno upravo je predstavil predlog zakona. V njem so predstavljeni ukrepi na področju stroškov dela v javnem sektorju, katerih veljavnost naj bi se podaljšala tudi v 2016. Nekateri izmed predlaganih ukrepov so bili s Predlogom zakona o ukrepih na področju plač in drugih stroškov dela za leto 2015 in drugih ukrepih v javnem sektorju uveljavljeni v 2015. Dodatno so bili v predlog zakona vključeni ukrepi, ki so bili del ZUJF-a, vendar bi zaradi več kot 2.2% rasti BDP prenehali veljati, so pa na področju javno finančne stabilnosti dajali določene rezultate in jih je zato smiselno pustiti v veljavi tudi v naprej. Predlog zakona je predvideval nadaljevanje trajanja naslednjih ukrepov: spremenjena (znižana) plačna lestvica, ki je bila po ZUJF-u dodatno znižana v 2013, osnovne plača se ne usklajujejo, redna delovna uspešnost ostaja na isti ravni kot leto prej, višina regresa ostaja na isti ravni, ostaja nižje vplačilo za kolektivno dodatno pokojninsko zavarovanje, nadaljujejo se omejitve pri izplačilih jubilejnih nagrad, še vedno bi veljali isti pogoji za prenehanje pogodbe o zaposlitvi ob izpolnitvi pogojev za pridobitev starostne pokojnine, omejitev števila dni dopusta, omejitve sklepanja avtorskih pogodb in pogodb o izobraževanju. Ministrstvo za javno upravo je predlagalo nadaljevanje veljavnosti ukrepov zato, ker bi se s prenehanjem veljavnosti vseh

ukrepov potrebna sredstva v proračunu morala povečati za okoli 400 milijonov evrov. To bi bilo finančno nevzdržno in tudi v neskladju s strateškimi dokumenti in mednarodnimi obveznostmi države, ki se je zavezala, da bo zmanjšala proračunski primanjkljaj in uravnotežila proračun do 2020.

Predlogu zakona so sledila usklajevanja med Vlado RS in sindikati javnega sektorja. Rezultat pogajanj je bil parafiran dogovor o ukrepih na področju stroškov dela in drugih ukrepih v javnem sektorju za leto 2016 in nato podpis sporazuma med Vlado RS in večino sindikatov javnega sektorja 10. novembra 2015. Prvič po daljšem obdobju ni več govora o zniževanju oziroma o dodatnih ukrepih za znižanje mase plač v javnem sektorju, ampak so pogajanja s sindikati vodila k sproščanju ukrepov, kar pa se ne more dogajati neodvisno od makroekonomskih ukrepov za javne finance in mora biti zato postopno.

V skladu s podpisanim sporazumom so bili v zakonodajno proceduro vloženi uskladitveni amandmaji, ki predlog zakona popravljajo v smeri podpisanih zavez. V usklajevalnem postopku je tako prišlo do nekaterih sprememb glede predlaganih ukrepov, njihovega obsega ali časovnega obdobja v katerem bodo veljali. Najprej se bo v septembru 2016 sprostila plačna lestvica in tako bodo zaposleni v javnem sektorju višje plače prejeli že v oktobru 2016. Sprostila se bo višina regresa za letni dopust, v 2016 bodo vsi do 30. plačnega razreda prejeli polni regres, vsi ostali, ki so upravičeni do regresa, pa bi prejeli 350 evrov višji regres kot doslej. Ukrepi na ostalih področjih ostajajo več ali manj nespremenjeni. Na ta način se masa za plače v javnem sektorju v 2016 povečuje za 0.7% nad dovoljeno mejo (gre za 28 milijonov evrov).

* * *

Komisija je podprla predlog zakona skupaj z uskladitvenimi amandmaji. Člani komisije menijo, da je podpisani sporazum med Vlado in sindikati javnega sektorja rezultat socialnega dialoga in omogoča socialni mir v državi. V komisiji so izrazili zadovoljstvo ob podpisnem sporazumu, ki omogoča sprejem predlaganega zakona, saj bi v nasprotnem primeru morala Vlada RS, glede na zapisane zaveze predlagati njegov umik, kar pa bi lahko imelo nepredvidljive posledice.

Člani komisije pa so opozorili tudi na drugih vidik podpisane sporazuma med Vlado in sindikati javnega sektorja, ki se dotika neuskklajenosti med Vlado RS in lokalnimi skupnostmi, glede financiranja lokalnih skupnosti. Vlada RS od lokalnih skupnosti pričakuje, da bodo svoje stroške zniževale, pri čemer še ni dogovora o višini povprečnine. Sklenjeni sporazum med Vlado in sindikati javnega sektorja pa bo imel finančne posledice tudi za lokalne skupnosti, saj bodo imele zaradi povečanih izplačil javnim uslužbencem in drugih izdatkov vezanih na ta izplačila, same večje obveznosti. Lokalne skupnosti rezerv za dodatne obremenitve ne morejo iskati znotraj obstoječih občinskih proračunov, saj že za trenutne obveznosti denarja zmanjkuje. Komisija je zato opozorila, da prihaja do nesorazmerja med posamezni deležniki in neuskklajenosti, kar pa je v dogovoru z lokalnimi skupnostmi nujno odpraviti pred sprejetjem proračunskih dokumentov.

Komisija je opozorila še na problem vedno večje uravnilovke pri plačah v javnem sektorju, posebej je bilo izpostavljeno področje izobraževanja in vzgoje, saj so razlike

med plačami začetnika in nekoga z več letnimi delovnimi izkušnjami minimalne. Pri tem ne gre samo za rezultat varčevalnih ukrepov, vendar pa to problematiko dodatno zaostruje npr. ne izplačevanje delovne uspešnosti. To vodi v nestimulativno delovno okolje, ki onemogoča razvoj javnega sektorja in s tem družbe kot celote. Ob zaostrenih finančnih razmerah v državi, se na ta vidik največkrat pozablja, vendar bo treba v prihodnje iskati rešitve tudi za probleme, ki so razvojne narave.

* * *

Za poročevalca je bil določen državni svetnik Rajko Fajt.

Rajko Fajt, l.r.
predsednik